

בית הדין לערעורים בענייני משמעת של המכללה האקדמית של תל-אביב יפו

28 בדצמבר 2025
ח' בטבת התשפ"ו

לפני: כבוד השופט הנשיא עו"ד מיכאל גינסבורג
כבוד השופטת ד"ר דורית שוויקי
כבוד השופט מר דניאל וינברג
כבוד השופט ד"ר חמי גוטליבובסקי, עו"ד
כבוד השופטת ד"ר רומינה זיגדון

המערערת: (-)
באמצעות בא-כוחה עו"ד מוחמד ריזקה

נגד

המשיבה: המכללה האקדמית תל אביב יפו
ערעור על פסק דינה של המומנה על המשמעת מיום 5.10.2025.

תאריך הישיבה: יח' כסלו התשפ"ו (8.12.2025)

בשם המערערת: בעצמה ובאמצעות ב"כ עו"ד מוחמד ריזקה
בשם המשיבה: ליאורה ארזי בן-חיים, עו"ד

פסק-דין

1. לפנינו ערעור על פסק דינה של הממונה על המשמעת (ד"ר איריס גבר-רוזנבלום), מיום 5.10.2025 אשר הרשיעה את המערערת בעבירות משמעת חמורות וגזרה עליה, בין היתר, הרחקה לצמיתות מהלימודים במכללה. הערעור נסב על חומרת העונש שהוטל על המערערת.

רקע הדברים

2. המערערת, (-), הינה תלמידת שנה ב' בתכנית הלימודים לתואר ראשון ב(-) במכללה האקדמית של תל-אביב-יפו, בשנת הלימודים תשפ"ה.

3. בסמסטר ב' של שנת הלימודים למדה המערערת את הקורס " (-) וניגשה לבחינת מועד ב' בתאריך 20.8.2025.

4. במהלך הבחינה הבחינה המשגיחה בטלפון נייד מוסתר בין דפי הבחינה של המערערת. המערערת הכחישה את המיוחס לה וטענה כי מדובר בקליפס לשיער. הכחשות אלו נמשכו גם בפני המשגיח וראשת מדור בחינות, והמערערת אף טענה כי הטלפון שלה "נשרף אתמול".
5. יומיים לאחר הבחינה, בתאריך 22.8.2025, שלחה המערערת מכתב פנייה למרכז השירות שכותרתו "ערעור על התנהלות בזמן בחינה ובקשה למועד נוסף", בו התלוננה על התנהלות המשגיחים וטענה לעוול שנגרם לה, וביקשה מועד בחינה נוסף.
6. במקביל, התברר כי קיים תיעוד מצלמת אבטחה המראה בבירור את המערערת מסתירה טלפון נייד וכי היא עושה בו שימוש במהלך הבחינה. לאחר שראשת מדור בחינות הבהירה למערערת כי קיים תיעוד כזה, השיבה המערערת כי תפנה לעורך דין.
7. בתאריך 28.9.2025 הוגשה קובלנה נגד המערערת והיא הואשמה במספר עבירות משמעת חמורות, לרבות אי ציות להוראה, מסירת ידיעה כוזבת, העתקה בבחינה, הונאה בבחינה, הפרת הוראה המתייחסת לבחינה, הפרעה לפעילות המכללה והתנהגות הפוגעת בכבוד עובדי המכללה.

פסק דינה של הממונה על המשמעת

8. ביום 5.10.2025 ניתן פסק דינה של הממונה על המשמעת. הממונה קבעה כי המערערת הודתה בעובדות שתוארו בכתב הקובלנה ואף הביעה חרטה על ששיקרה. יחד עם זאת, הממונה התרשמה כי המערערת לא לקחה אחריות מלאה על מעשיה, והמשיכה להאשים את המשגיחים.
9. הממונה ציינה כי מדובר בצבר חמור של עבירות שאינו מעידה חד פעמית, וכי המערערת הודתה רק לאחר שהוצגו בפניה ראיות מצולמות. כמו כן, הממונה הדגישה כי המערערת (-), וחזקה עליה שהיא מכירה את כללי ההתנהגות והיושרה המצופים.
10. לאור חומרת המעשים, גזרה הממונה על המערערת את העונשים הבאים:
 - 10.1 פסילת הקורס (-) שלמדה בסמסטר ב' תשפ"ה;
 - 10.2 הרחקה מהלימודים במכללה לצמיתות.

טענות הצדדים בערעור ובדיון שהתקיים בפנינו

11. המערערת הגישה ערעור על פסק הדין, אשר נסב על חומרת העונש בלבד. המערערת טענה כי העונשים שהוטלו עליה, ובפרט הרחקתה לצמיתות, הם בלתי מידתיים בעליל וכי הממונה התעלמה מנסיבות מקלות כגון היעדר עבר משמעותי, נסיבות אישיות קשות שקדמו לבחינה (אירועים שפורטו בפנינו), וכן חרטה כנה והודאה במעשים לאחר הצגת הראיות.

12. המערערת הדגישה כי מדובר במעידה חד פעמית וכי עונש ההרחקה לצמיתות הוא דרקוני וגוזל את עתידה המקצועי. כן נטען לאי אחידות בענישה ביחס למקרים דומים אחרים.
13. המשיבה, באמצעות באת-כוחה, טענה בתגובתה הכתובה כי יש לאמץ את קביעותיה של הממונה על המשמעת, וכי נסיבות המקרה, הכוללות צבר עבירות חמורות, הכחשות ושקרים, וניסיון להטיל אשמה על המשגיחים, מצדיקות את העונש החמור. המשיבה הדגישה את חובת המכללה לשמור על הטוהר האקדמי, וכי העונש שהושת הולם וראוי בנסיבות העניין.

דיון והכרעה

14. בית הדין קרא את טיעוני הצדדים ועיין במכלול החומר שהוגש לו ואף התכנס בהרכב מורחב, בפרט לאור חומרת הענישה שהושתה על המערערת, לדון בערעור שהוגש.

הסדר הטיעון

15. טרם קיומו של הדיון עצמו בפני בית הדין לערעורים, הגיעו הצדדים להסדר טיעון מוסכם, לפיו עונש ההרחקה לצמיתות יומר בעונש הרחקה למשך שנתיים היינו בשנת הלימודים תשפ"ו ובשנת הלימודים תשפ"ז, ינתן עיכוב זכאות בקבלת התואר של 4 חודשים, וכן יושת עונש הרחקה על תנאי של שנתיים בגין ביצוע של כל סעיף מסעיפי האישום.
16. הסדר טיעון זה הוצג בפני בית הדין, והמערערת הוזהרה כי אין חובה על בית הדין לקבל את ההסדר, וכי בית הדין רשאי לגזור עליה עונש חמור יותר מהמוסכם בהסדר הטיעון או להקל בעונשה.
17. עקב חשיבות העניין, והשלכות גזר הדין, ניתנה לצדדים האפשרות לטעון בעניינו של הסדר הטיעון, וכך הם עשו. הן המערערת והן הקובלת תמכו בקבלתו של הסדר הטיעון וביקשו כי נאמץ אותו.

דיון והכרעה

דעת הרוב

18. שופטי הרוב בחנו בקפידה את הסדר הטיעון שגובש בין הקובלת למערערת.
19. שופטי הרוב מודעים להלכה של בית המשפט העליון לפיה על הגופים השיפוטיים לכבד הסדרי טיעון, למעט במקרים של הסדרים הלוקים בחוסר סבירות קיצוני או בעיות מהותי.

20. לדעת שופטי הרוב, הסדר הטיעון נשוא ערעור זה לוקה בחוסר סבירות קיצוני. החומרה המרכזית במעשי המערערת, מבלי להמעיט במעשה ההונאה של שימוש בטלפון נייד בשעת הבחינה, נעוץ בשליחת בקשה למועד מיוחד בקורס הכולל הטלת דופי באופן מילוי תפקידם של המשגיחים בבחינה, עד כדי טענה כי טפלו על המערערת האשמות שווא בשל מוצאה. זאת, כאשר המשגיחים פעלו ללא כל דופי ואם נדייק אף מילאו את תפקידם בצורה מעוררת הערכה, עת זיהו בזמן המבחן כי המערערת משתמשת בטלפון נייד בניגוד להוראות.

21. האשמה השקרית של המערערת כלפי המשגיחים יכלה להביא לפגיעה חמורה במשגיחים, שבמצב דברים רגיל היו עלולים להתקשות להפריך את האשמה החמורה שהעלתה המערערת נגדם. רק העובדה שהתבררה למערערת בדיעבד ושלפיה הצילומים מחדר הבחינה מעלים באופן חד משמעי כי עשתה שימוש בטלפון נייד בזמן המבחן, כפי שראו ודיווחו המשגיחים, לא הותירה למערערת ברירה אלא להודות באשמה של הונאה במבחן וכנגזרת מכך להודות בהאשמת השווא של המשגיחים באפליה.

22. לדעת שופטי הרוב, התנהגות זו היא חמורה ביותר ואין בטיעונים שהעלתה המערערת להסבר התנהגות זו כדי להמעיט ולו במידה כלשהי מחומרת התנהגות המערערת.

23. בשל חומרת ההתנהגות החריגה של המערערת, דעת שופטי הרוב הינה כי העונש ההולם את מצבור העבירות שבהם הודתה והורשעה המערערת הוא הרחקה לצמיתות מלימודים במכללה ועל כן הם פוסקים על הרחקת המערערת לצמיתות מלימודים במכללה.

דעת מיעוט

(i) הלכות מחייבות בעניין הסדרי טיעון:

24. בית הדין מודע לחשיבותם של הסדרי טיעון ולתרומתם לייעול ההליכים המשפטיים. עם זאת, סמכותו של בית המשפט לאשר או לדחות הסדר טיעון אינה פורמלית בלבד, אלא מהותית. בית המשפט העליון קבע כי הסדר טיעון אינו כובל את ידי בית המשפט, ובידו לבחון את ההסדר המוצע ולסטות ממנו אם מצא כי אינו ראוי או צודק בנסיבות העניין. עוד נקבע כי "על בית המשפט לבחון אם ההסדר משקף איזון ראוי בין האינטרס הציבורי שבהעמדה לדין ובענישה לבין האינטרסים של הנאשם והצורך בהגעה להסכמות" (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 481, 490). פס"ד מנחה זה קבע כי אף שהסדר טיעון ובפרט לעניין העונש אינו מחייב את בית המשפט, הרי שלאימוץ הסדרי טיעון חשיבות ציבורית רבה.

(ii) בחינת הסדר הטיעון בנסיבות המקרה

25. במקרה דנן, והיות והצדדים השכילו להגיע להסדר טיעון, שופטי המיעוט של בית הדין בחנו את ההסדר המוצע אל מול חומרת העבירות, נסיבותיהן, והאינטרס הציבורי בטוהר האקדמי. שופטי המיעוט סבורים כי מקרה זה אינו מצדיק התערבות בהסדר הטיעון, שכן ככלל לא על נקלה מתערב בית הדין בהסדרי טיעון, ורצונו של בית הדין לעודד הגעה להסכמות המייעלות את המערכת. בנוסף לכך, ולאחר שנשמעו הטיעונים של הצדדים, לדעת שופטי המיעוט ההסדר עומד במבחני הסבירות והמידתיות ואינו פוגע באופן בלתי הולם באינטרס הציבורי.

(iii) הלכות מחייבות בעניין התערבות ערכאת ערעור בעונש:

26. הלכה פסוקה היא כי ערכאת ערעור לא תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים וקיצוניים. התערבות ערכאת הערעור בעונש תיעשה רק במקרים בהם נפל פגם מהותי בהחלטת הערכאה הדיונית, או כאשר העונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה. עוד נקבע כי שיקול הדעת בענישה מסור בראש ובראשונה לערכאה הדיונית, אשר התרשמה באופן בלתי אמצעי מהנאשם ומנסיבות המקרה.

27. דברים אלו נסוגים כאשר בפנינו הסכמה דיונית אשר מבקשת לסטות מהקבוע בפסק הדין ולהקל עם המערערת, ושעה שהקובלת אף לא ביקשה במסגרת הדיון בפני הממונה על המשמעת את העונש שנפסק, ולא טענה כי יש להשית על המערערת הרחקה לצמיתות בגין מעשיה.

28. לו דעת שופטי המיעוט הייתה נשמעת, וכך אנו מציעים, על בית הדין לאמץ את הסדר הטיעון ולאשר אותו.

(iv) הכרעה

29. לאחר ששקלנו את מכלול הטיעונים, את נסיבות המקרה, את חומרת העבירות ואת האינטרס הציבורי בשמירה על טוהר הבחינות והאקדמיה, ולאחר בחינה מדוקדקת של הסדר הטיעון המוצע, דעת הרוב בבית הדין סבורה כי אין מקום להתערב בפסק דינה של הממונה על המשמעת. חומרת המעשים, ההכחשות והניסיון להטיל אשמה על אחרים, מצדיקים את העונש שהוטל וזאת בניגוד לדעת המיעוט.

30. על רקע דברים אלו, ומהטעמים המפורטים לעיל, הגענו למסקנה, ברוב של 3:2 כי אין להתערב בפסק דינה של הממונה ולהותיר על כנם את העונשים המפורטים בגזר הדין.

סוף דבר

31. הערעור נדחה, והסדר הטיעון לא מאושר. פסק דינה של הממונה על המשמעת מיום 5.10.2025 נותר על כנו.

32. פסק הדין יפורסם ללא שם המערערת וכל פרט מזהה אחר.

ניתן היום, ח בטבת התשפ"ו (28.12.2025).

(-)
דניאל וינברג
שופט

(-)
ד"ר רומינה זגרון
שופטת

(-)
מיכאל גינסבורג, עו"ד
שופט
נשיא בית הדין

(-)

(-)

ד"ר חמי גוטליבובסקי, עו"ד
שופט

ד"ר דורית שויקי
שופטת

מספר סידורי: 226